

Aalborg Varme A/S
Norbis Park 100
9310 Vodskov

Teknik og Miljø
Natur Vej og BBR TM
Stigsborg Brygge 105
9400 Nørresundby
+4599312201

Sagsnr.: 2024-079090
Dok.nr.: 2024-079090-120

Åbningstider:
Man- onsdag 09.00-15.00
Torsdag 09.00-17.00
Fredag 09.00-14.00.

29.04.2026

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven til arealinddragelse af mose og overdrev med henblik på etablering af Power-to-X ved Nordjyllandsværket matr.nr. 1a Vesterladden, Horsens.

For at sikre dig en god service ved personligt fremmøde, anbefales det, at du aftaler en tid på forhånd, enten ved at ringe til os eller benytte vores selvbetjeningsløsninger på www.aalborg.dk. Telefonen er åben alle hverdage i tidsrummet 10.00-14.00.

Aalborg Kommune giver hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at nedlægge to moser og et overdrev på matr.nr. 1a Vesterladden, Horsens. Arealet er beliggende syd for Rærup i Aalborg Kommune. Se vedlagte kort (figur 1).

Aalborg Kommune giver endvidere dispensation til at foretage rydning og terrænregulering i forbindelse med opsætning af paddehegn, når padderne i området skal flyttes til erstatningsbiotoper.

Figur 1. Kort over placering af § 3 beskyttet natur.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- Der skal udlægges erstatningsnatur som angivet på figur 4. Der skal her etableres ca 1,2 ha erstatningsoverdrev og 3,9 ha erstatningsmose på en del af matrikel nr. 21p, Horsens By, Horsens, 1fu Attrup, Hammer og 1aæ, Attrup, Hammer. Erstatningsnaturen etableres som beskrevet i rapport fra COWI d. 18/6 2025 "Etablering af erstatningsnatur" (bilag 5.1) samt rapport af 24/3 2025 "Detail- og projektbeskrivelse af erstatningsnatur" (bilag 5.2).
- Arealer med erstatningsnatur skal herefter plejes fremadrettet, så de fremstår som naturtyper omfattet af § 3 beskyttelsen.
- Det er en betingelse for udnyttelse af dispensationen til nedlæggelse af den beskyttede natur, at man anlægger Fjord PtX samt adgangsvej på arealet. Aalborg Forsyning har bekræftet, at det er af hensyn til Fjord PtX, at dispensationsansøgningen er fremsendt.
- Padder – vilkår:
 - Individuer af spidssnudet frø, som er omfattede af habitatdirektivets bilag IV, bliver flyttet til deres nye levesteder, inden mosen nedlægges. Se i denne forbindelse særskilte dispensationer givet af SGAV og Aalborg Kommune.
 - Padder skal flyttes efter de er vandret til deres yngleområder, men inden de søger retur mod deres overvintringsområder. Dvs. paddehegn opsættes inden 1. september, og paddehegn og faldfælder efterses frem til 1. november. Se i øvrigt scenarie 2 i notat fra COWI, *Supplerende beskrivelse af fremgangsmåde for flytning af padder*. (Bilag 10).
 - Vilkår for opsætning af paddehegn, indsamling af padder og afrapportering af disse fremgår af bilag 3.2, "*Afgørelse i sag 2025-10235*" udstedt af SGAV (revideret 27. april 2026)
 - Aalborg Kommune skal samtidigt orienteres om ansøgers afrapportering til SGAV af hvorledes dispensationen fra artsfredningsbekendtgørelsen er udnyttet, herunder oplyse om artsfund og antal samt de nyetablerede erstatningsområders kvalitet som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø.
 - Vilkår for senere etape (fase 2) i projektet ca. år 2032: Fordi erstatningsnaturarealerne etableres gradvist som følge af Energinets etablering af højspændingsledning i området, skal der sættes paddehegn op i og ved erstatningsnaturarealerne og håndteres padder efter artsfredningsbekendtgørelsen i henhold til ny afgørelse fra SGAV (som ikke er ansøgt og udstedt pt.), for at undgå individdrab.
- Odder – vilkår:
 - I perioder med vedvarende frost, hvor is på søer, vandløb og fjorde begrænser odders adgang til føde, skal arbejde i forbindelse med nedlæggelse af § 3 områder undgås.
 - Arbejdet med nedlæggelsen af § 3 natur må kun udføres i dagtimerne, hvor odderne er inaktive.
- Erstatningsnaturen skal så vidt muligt være reelt funktionsdygtig, fuldt etableret og velfungerende inden naturområdet nedlægges, se dog nedenfor vedr. etapevis etablering. Dette betyder, at ansøger skal sikre sig, at erstatningsnaturen har minimum de botaniske kvaliteter svarende til de naturtyper med overdrev og mose, der nedlægges. Det er et vilkår, at erstatningsnaturen etableres, selvom Fjord PtX ikke bliver til noget, hvis dispensation til nedlæggelse af § 3 mose og overdrev udnyttes.
- Ansøger skal afrapportere naturudviklingen i området, herunder for erstatningsnaturområdets naturtyper og kvalitet som § 3 samt yngle- og rasteområde for spidssnudet frø. Ansøger skal indsende afrapportering til Aalborg Kommune inkl. tekstbeskrivelse og foto af området, og data indtastes i Danmarks Miljøportal. Metoden for besigtigelse af § 3 arealer skal følge teknisk anvisning for besigtigelse af § 3 arealer (version 1.05, oktober 2018 fra DCE). Metode for vurdering af levestedskortlægning for spidssnudet frø skal følge bedste

videnskabelige viden i henhold til f.eks. opdateret håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV og tekniske anvisninger. Da etableringen af erstatningsnaturen kommer til at ske etapevis, skal afrapporteringen ske efter afslutning af hver etape. Hvis de grundlæggende økologiske forudsætninger for etablering af erstatningsnaturtyperne, herunder f.eks. hydrologien, ikke kan realiseres på de pågældende arealer, skal der findes andre/yderligere arealer til etablering af erstatningsnatur, hvilket vil forudsætte ny afgørelse om § 3 dispensation.

- Aalborg Kommune skal forinden udnyttelse af dispensationen godkende etableringen af erstatningsnaturen, herunder f.eks. ved besigtigelse af denne, efter at ansøger har dokumenteret dens kvalitet og tilstand (se ovenfor).
- Det tinglyses, at arealerne jf. kortbilag (figur 4) på en del af matrikel nr. 21p Horsens By, Horsens, 1fu Attrup, Hammer og 1aæ, Attrup, Hammer, for fremtiden er beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3, uanset deres tilstand og hvordan de fremstår i marken.
- Hvis dispensationen udnyttes, skal ansøger udfylde tjekskema for vilkår som fremgår af bilag 9 og fremsende til Aalborg Kommune snarest derefter.

Aalborg Kommune vil tinglyse vilkårene tilknyttet arealer med erstatningsnatur for Aalborg Forsynings regning, jf. naturbeskyttelseslovens § 66 (se ovenstående vilkår). Vilkårene kan aflyses fra tingbogen, når arealernes natur synligt fremstår som overdrev og mose i marken og er stabiliseret i tilstand, samt ovenstående øvrige vilkår er opfyldt. Jævnfør også naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 vedr. generelt forbud mod tilstandsændringer af beskyttede naturtyper. Det kan tage adskillige år at etablere erstatningsnatur.

Denne tilladelse kan først udnyttes, når øvrige tilladelser er indhentet og gældende herunder f.eks. dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, evt. landzonetilladelse/ændret plangrundlag samt vilkårene fastsat af SGAV mht. dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen. Der forventes endvidere at skulle træffes en ny afgørelse fra SGAV vedr. håndtering af og flytning af padder på og ved erstatningsnaturarealerne for at undgå individdrab i senere fase med etablering af højspændingsledning til Energinet.

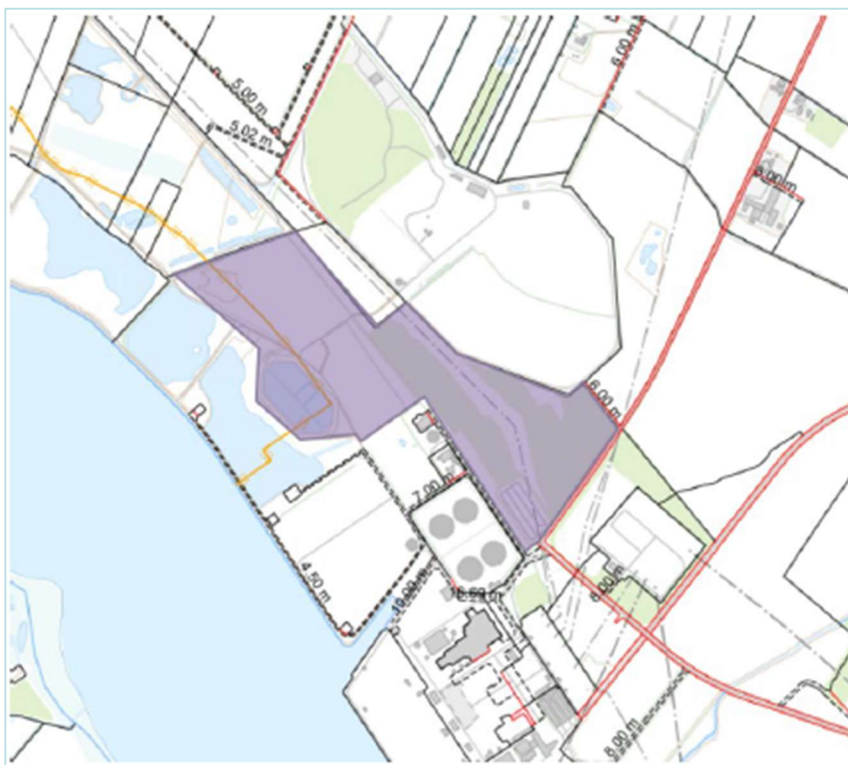
Redegørelse og begrundelse

Aalborg Kommune har den 16. juni 2025 modtaget ansøgning (bilag 8) om dispensation til at nedlægge beskyttet natur på en del af matriklen 1a, Vesterladen, Horsens m.fl. iht. Naturbeskyttelseslovens § 3 og etablere erstatningsnatur på naboarealer. Ansøger er Aalborg Varme A/S.

Fjord PtX

Aalborg Varme A/S skriver i deres ansøgning, at man som en del af den grønne omstilling har igangsat projekt om etablering af et PtX-anlæg, hvor overskudsvarmen fra produktionen skal indgå i Aalborg Varme A/S' varmeproduktion. Aalborg Varme A/S arbejder i partnerskab med Copenhagen Infrastructure Partners K/S og Nordværk I/S på realiseringen af dette PtX-anlæg, kaldet Fjord PtX. Den overskudsvarme fra PtX-anlægget, som Aalborg Varme A/S kan købe og lade indgå i fjernvarmenettet, svarer til 20% af det samlede varmeforbrug i kommunen.

Aalborg Varme A/S har indgået en aftale med Copenhagen Infrastructure Partners K/S om ret til at leje et areal beliggende på matr.nr. 1a Vesterladen, Horsens, som er en del af området Norbis Park. Se nedenstående kort (figur 2). Området skal bruges til PtX anlæg.

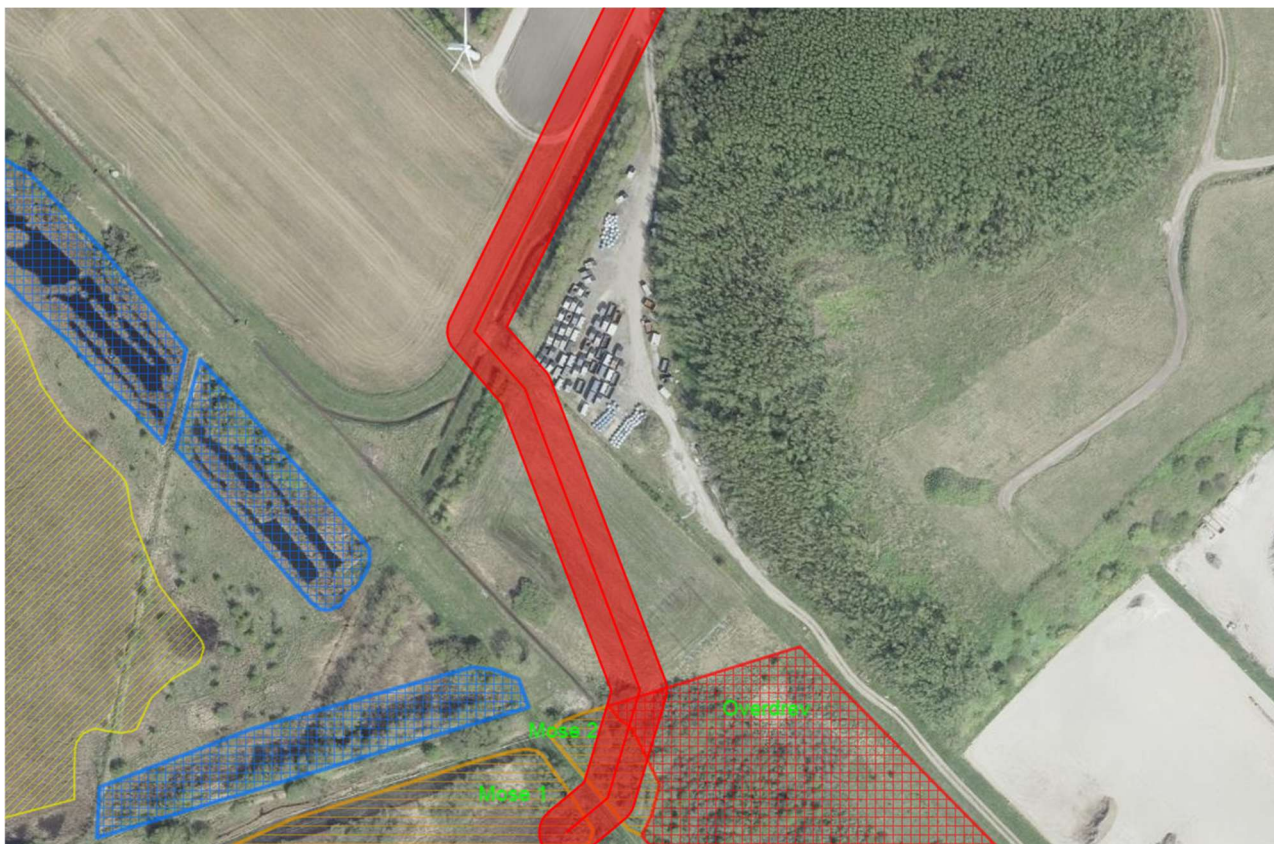
Figur 2: Kort over fremtidig placering af Fjord PtX

Aalborg Varme beskriver i deres ansøgningsmateriale, at man ved placering af PtX-anlægget i Norbis Park, opnår nærhed til Limfjorden, så flybrændstoffet kan udskibes. Som direkte nabo til Norbis Park ligger både Energinets 400 kV-station og 150 kV-station, hvorved adgangen til den betydelige mængde strøm, som PtX-anlægget kræver, er sikret. Da en af hovedopgaverne for Nordjyllandsværket er produktion af fjernvarme til det kollektive fjernvarmenet, er de nødvendige anlæg for at få overskudsvarme fra PtX-anlægget ud i det kollektive fjernvarmenet, tilstede i Norbis Park, modsat hvis PtX-anlægget placeres et andet sted. Ved at placere anlægget i Norbis Park, som i forvejen har karakter af industriområde, undgår man at genere omkringliggende naboer, da disse ligger med betydelig afstand til Norbis Park.

Adgangsvej

I ansøgningen beskriver Aalborg Varme A/S, at der i forbindelse med etableringen af PtX-anlægget skal være en alternativ vejadgang til de eksisterende veje, Vesterladenvvej og Nefovej, for at højne trafikikkerheden i området. Dette er en del af lokalplanen for området.

Vejen tænkes etableret som en forlængelse af Halsvejen forbi Nordværks jorddeponi. Vejen får et forløb som angivet med rød på nedenstående kort (figur 3). Det er planen, at vejen skal føres videre ind i området for PtX-anlægget. Det videre vejforløb er ikke endelig fastlagt endnu, men vil skulle igennem mosen og overdrevet. Aalborg Varme A/S har købt en del af matr.nr. 21p Vesterladenv, Horsens, for at kunne etablere vejen.

Figur 3: Adgangsvejens omtrentlige forløb markeret med rødt. Den beskyttede natur er markeret med rød skravering for overdrev, orange skravering for mose, blå skravering for søer og gul skravering for strandeng.

Vejen er projekteret ud fra, at den skal kunne håndtere tung trafik, så svingkurver er designet ud fra kørekurverne for en lastbil. Det har været forsøgt med et andet trace uden helt så mange sving, men det vil kræve erhvervelse af areal på naboejendommen mod vest. Ejeren af dette areal har ikke ønsket at sælge, og samtidig er en del af dette areal også omfattet af § 3 beskyttet natur.

En del af vejen placeres gennem det sydvestlige hjørne af matr.nr. 11 Vesterladen, Horsens, hvor der er registreret den § 3 beskyttede naturtype overdrev. Dette areal er i proces for at blive arealoverført til matr.nr. 1a Vesterladen, Horsens, men sagen er endnu ikke fremsendt til godkendelse hos Geodatastyrelsen. Det drejer sig om ca. 800 m².

Nedlæggelse af beskyttet natur

I forbindelse med etablering af Fjord PtX er der behov for at nedlægge to § 3-beskyttede moseområder på hhv. 1,8 ha og 0.1 ha samt ca. 0.35 ha overdrev. Se herom i afsnittet "§ 3 arealer".

Der er desuden fundet bilag IV arten spidssnudet frø i områderne. Aalborg Varme A/S har d. 13/9 2023 søgt om tilladelse til at etablere erstatnings sø, som kompensation for sø der beskyttes af etablerede varmeakkumulationstanke. Aalborg Kommune har d. 17/10 2024 truffet afgørelse om dispensation til etablering af varmeakkumulationstankene mod vilkår om etablering af en erstatningssø som også er indeholdt i denne ansøgnings projekt om etablering af erstatningsnatur. Denne erstatningssø er etableret på nuværende tidspunkt. SGAV (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø) har truffet afgørelse om håndtering og flytning af spidssnudet frø fra denne ansøgnings § 3 beskyttede moseområder og hen til areal udlagt som erstatningsnatur i denne afgørelse samt tidligere afgørelses erstatningssø.

§ 3 arealer

Der er i det område, hvor man ønsker at etablere Fjord PtX samt adgangsvej kortlagt to moser samt et overdrev.

Mose 1

Mose 1 er 1,8 ha stor og har tidligere været del af Aalborg Forsynings deponiarealer, som efterfølgende har udviklet sig til mose. Den udgøres for størstedelens vedkommende af krat og rørsump. Mosen har været besigtiget af Niras i november 2022, af Cowi vinteren 2023 samt den 19. juni 2023. Aalborg Kommune har besigtiget mosen den 19. juni 2025.

Niras kortlagde et område, til dels rørsump, dels pilekrat. Det var relativt eutrofieret og tilgroet. Det var domineret af tagrør samt enkelte steder eng- og bjergrørhvene. Vegetationen i pilekrattet var åben og lav.

Cowi fandt, at mosen i vinteren var meget våd, hvor flere af de vanddækkede områder havde en dybde op til ca. 1 m. Ved besigtigelsen d. 19. juni 2023 fremstod mosen fuldstændig tørlagt. Vegetationen var på dette tidspunkt domineret af tagrør, arter af dueurt og arter af pil.

Ved kortlægningen udført af Aalborg Kommune den 19. juni 2025 blev der registreret 48 forskellige plantearter, herunder 11 stjernearter og 4 problemarter, og arealet blev kortlagt som rørsump og pilekrat. Rørsumpen blev slået i randen, og her blev de fleste arter fundet, herunder dusk-fredløs, hare-star, almindelig sumpstrå, kær-tidsel og muse-vikke.

COWI og Niras har tidligere besigtiget området for forekomst af padder, hvor der var fokus på løgfrø. Der er i denne forbindelse gjort fund af spids- og butsnudet frø, skrubtudse samt lille vandsalamander i tilknytning til mose 1. Der blev ikke fundet løgfrø i området ved begge undersøgelser.

Mose 2

Mose 2 er 0,1 ha og er ligeledes tidligere deponi. Niras besigtigede i forbindelse med deres undersøgelser i 2022 mosen, hvor de kortlagde den som en del af mosaik mellem mose og overdrev. Her vurderede man tilstandsklassen for det samlede naturområde til tilstandsklasse IV.

Mosen er besigtiget ekstensivt af Aalborg Kommune den 11. marts 2024, hvor den blev opklassificeret fra mosaik med mose og overdrev til ren mose. Her fremstod mosen som et vanddækket krat med pil, havtorn og rødæl. Der blev fundet i alt 7 arter, herunder ingen stjernearter eller problemarter. Naturtilstanden blev estimeret til tilstandsklasse IV.

COWI besigtigede d. 06/03-25 mosen, hvor den fremstod fugtig, men uden vandspejl. Da den er et fugtigt krat med dødt ved og med kort afstand til yngleområder for padder vurderede COWI, at mose 2 potentielt kan udgøre et vinterrasteområde for padder.

Overdrev

Overdrevet har tidligere været et deponi, som efterfølgende har udviklet sig til § 3 beskyttet overdrev. Overdrevet er 1,77 ha, hvoraf 0,35 ha ønskes nedlagt i forbindelse med projektet. Det er besigtiget af Aalborg Kommune den 27/7-2021. Her beskrev man området som et ungt overdrev med en del rudararter. Musevikke, røllike, vild guleros og lancet-vejbred var udbredt. Der blev registreret 37 forskellige arter, herunder 6 stjernearter og 8 problemarter. Niras har besigtiget overdrevet i forbindelse med deres undersøgelser den 10. november 2022. Her fandt man, at overdrevet bestod af en mosaik af mose/eng og overdrev under tilgroning. Der var forekomst af kællingetand, blåhat, håret høgeurt og græsbladet fladstjerne. På diget mod syd forekom en mere spredt overdrevsvegetation. Arealerne mod nord havde mere udpræget karakter af overdrev. Lavningen mellem disse to områder havde karakter af mose.

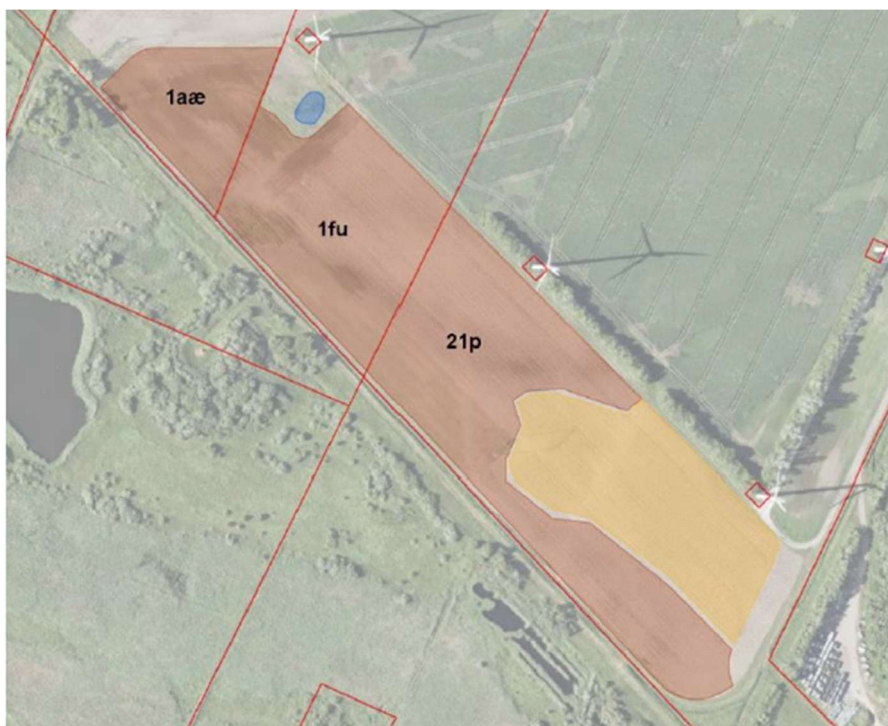
Vurdering af udlæg af erstatningsnatur

Aalborg Kommune vurderer, at nedlæggelsen af de tre § 3 områder medfører en tilstandsændring, der er så omfangsrig og varig (nedlæggelse af naturtyperne), at det er nødvendigt at udlægge erstatningsnatur som kompensation. Etableringen af et PtX anlæg er af stor samfundsmæssig interesse, da det vil kunne understøtte den grønne omstilling. I ansøgningen fra Aalborg Varme, er det beskrevet, at det ikke er hensigtsmæssigt at finde en alternativ placering til projektet, som

derved ikke kan gennemføres uden at nedlægge den beskyttede § 3 natur. Aalborg Kommune vurderer at der forelægger sådanne særlige omstændigheder der gør, at der kan gives dispensation til nedlæggelse af § 3 naturen på vilkår om, at der etableres erstatningsnatur. Dette skyldes at der er tale om større samfundsmæssige interesser i grøn omstilling og en samlet vurdering af de synergieffekter der kan komme af en placering af flere større produktioner af både strøm og vedvarende energi i form af PtX på Norbis Park. Da den geografiske placering af produktion og vej anlæg er hindret af eksisterende § 3 område og alternative placeringer vurderes ikke at give samme positive synergi, vurderer Aalborg Kommune at der er mulighed for at give dispensation på vilkår om erstatningsnatur.

Som erstatning for mose og overdrev udlægges ca. 5,1 ha erstatningsnatur fordelt på en del af matrikel nr. 21p Horsens By, Horsens, 1fu Attrup, Hammer og 1aæ, Attrup, Hammer, se nedenstående kort. Erstatningsnaturen udlægges i forholdet 1:2. Erstatningsmosen vil blive udlagt på et areal på 3,9 ha, erstatningsoverdrevet vil blive udlagt på et areal på 1,2 ha. Erstatningsnaturen udlægges i umiddelbar nærhed af den natur, der skal nedlægges. De naturtyper, der ansøges nedlagt, er kortlagt og vurderet at være af medium til ringe kvalitet. Når der skal tages stilling til ansøgning om dispensation til nedlæggelse af §3 beskyttede naturtyper, er der en restriktiv dispensationspraksis og dispensation kan kun gives i særlige tilfælde. Sådanne tilfælde kan være, hvis der er større samfundsmæssige interesser, der ikke findes alternative muligheder og hvis f.eks. naturtypernes kvalitet er ringe. Dette er en helhedsvurdering, hvor flere parametre tages i betragtning, herunder også muligheden for at udlægge erstatningsnatur som vilkår, hvor den samlede naturværdi i et lokalområde bevares.

Da der i dette tilfælde ikke er tale om natur med særlig høj naturkvalitet, er det kommunens vurdering, at erstatningsnatur udlagt i forholdet 1:2 vil sikre, at naturkvaliteten i området ikke falder i sin helhed. Med en kompensationsfaktor af erstatningsnatur i forholdet 1:2 vurderer Aalborg Kommune, at værdien af erstatningsnaturen med god sandsynlighed vil kunne sikre opretholdelse af biodiversiteten i området, hvis erstatningsnaturen etableres efter en plan tilrettelagt af fagekspertter. Planen for erstatningsnaturen er lavet af ansøgers konsulent Cowi i dialog med Aalborg Kommune. Planerne for erstatningsnatur er beskrevet i Cowis rapporter "Detail- og projektbeskrivelse af erstatningsnatur" samt "Etablering af erstatningsnatur", se bilag 5.1 og 5.2.

Figur 4: Kort over kommende erstatningsnatur. Erstatningsmose er markeret med rødt, erstatningsoverdrev er markeret med gult.

Kabellægning – Energinet

I forbindelse med den offentlige høringsfase for lokalplantillægget om erstatningsnatur, er det kommet frem, at Energinet har planer om at jordlægge de luftbårne højspændingsledninger gennem området for erstatningsnaturen. Anlægsarbejdet i forbindelse med denne jordlægning strækker sig over en periode fra 2027 til 2032.

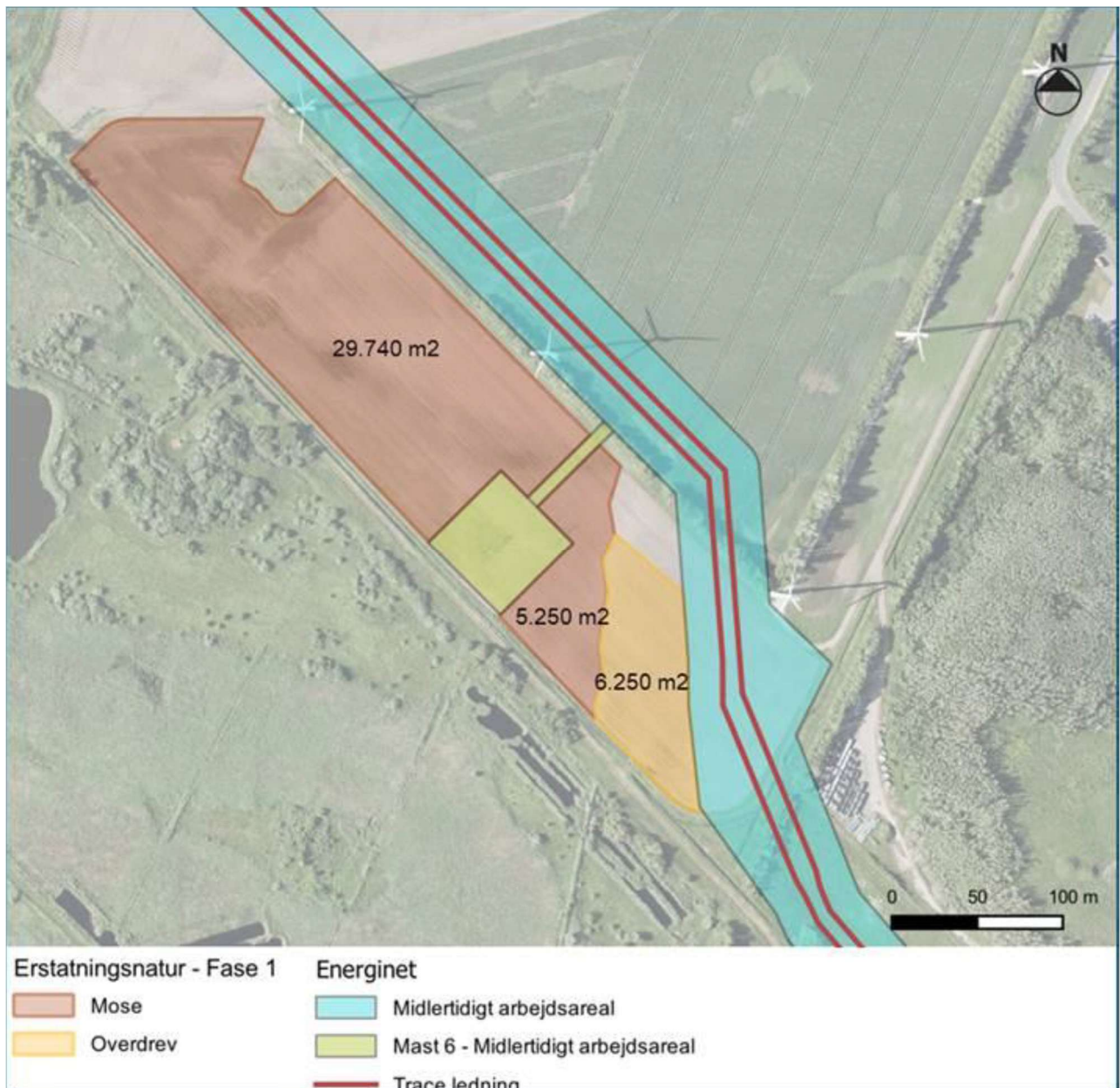
Jordlægningen kan ikke ske andre steder end gennem erstatningsnaturen, hvorfor der i samråd med Energinet er fundet et fremtidigt tracé for højspændingskablerne, som kan passe ind i erstatningsnaturen.

Der ønskes derfor mulighed for at etablere erstatningsnaturen i faser, da det ikke vurderes hensigtsmæssigt ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt, hvis en del af erstatningsnaturen skal fjernes igen, før den er endeligt etableret.

Nedenfor gennemgås de faser, som etableringen af erstatningsnaturen kan ske i.

Fase 1: Udføres inden 2027, hvorefter Energinets anlægsarbejder udføres.

Fase 2: Udføres efter ledningsarbejder i 2032.

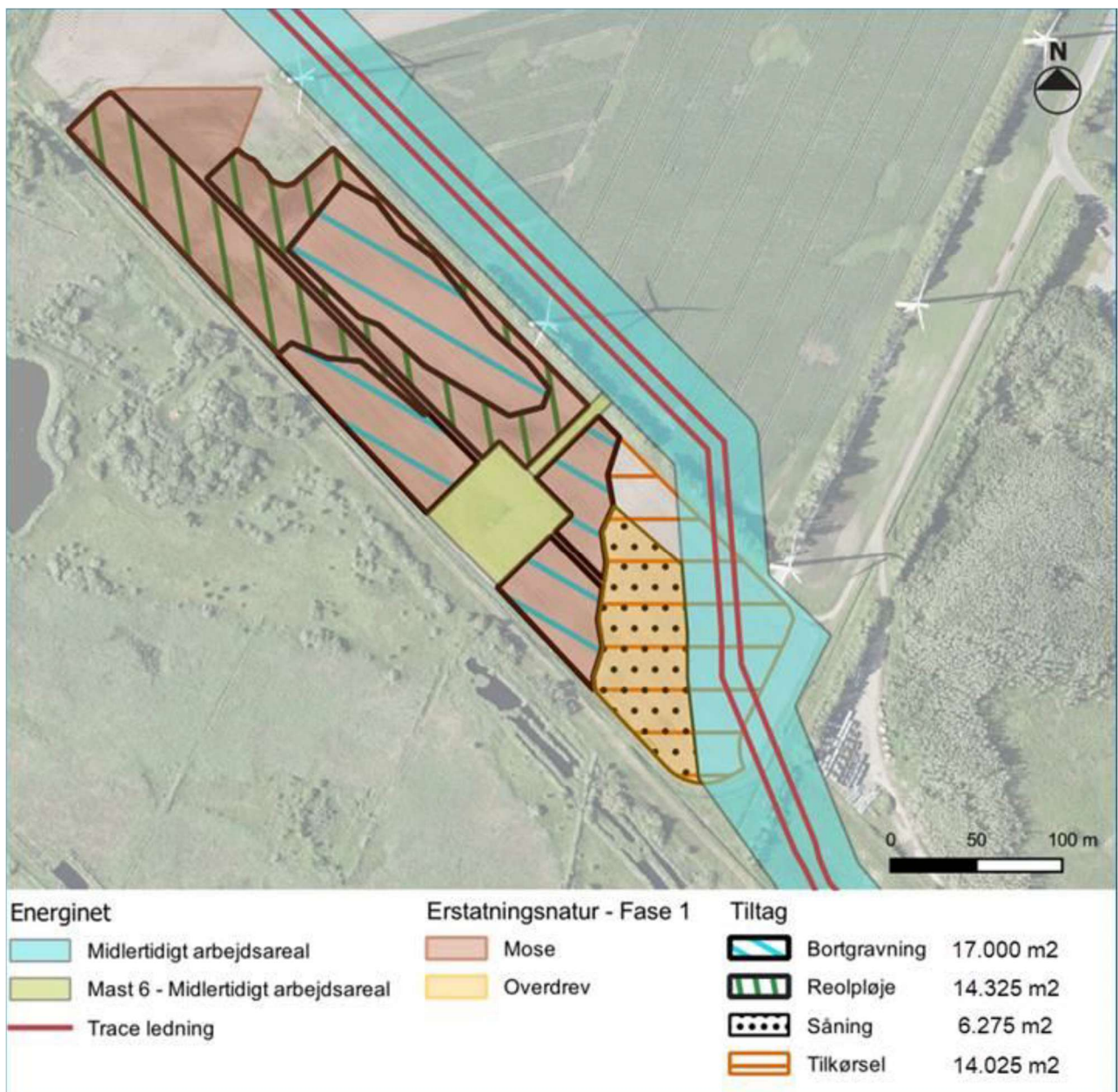

Figur 5: Fase 1: Ambitionsniveau erstatningsnatur: Mose 35.000 m², Overdrev 6.250 m².

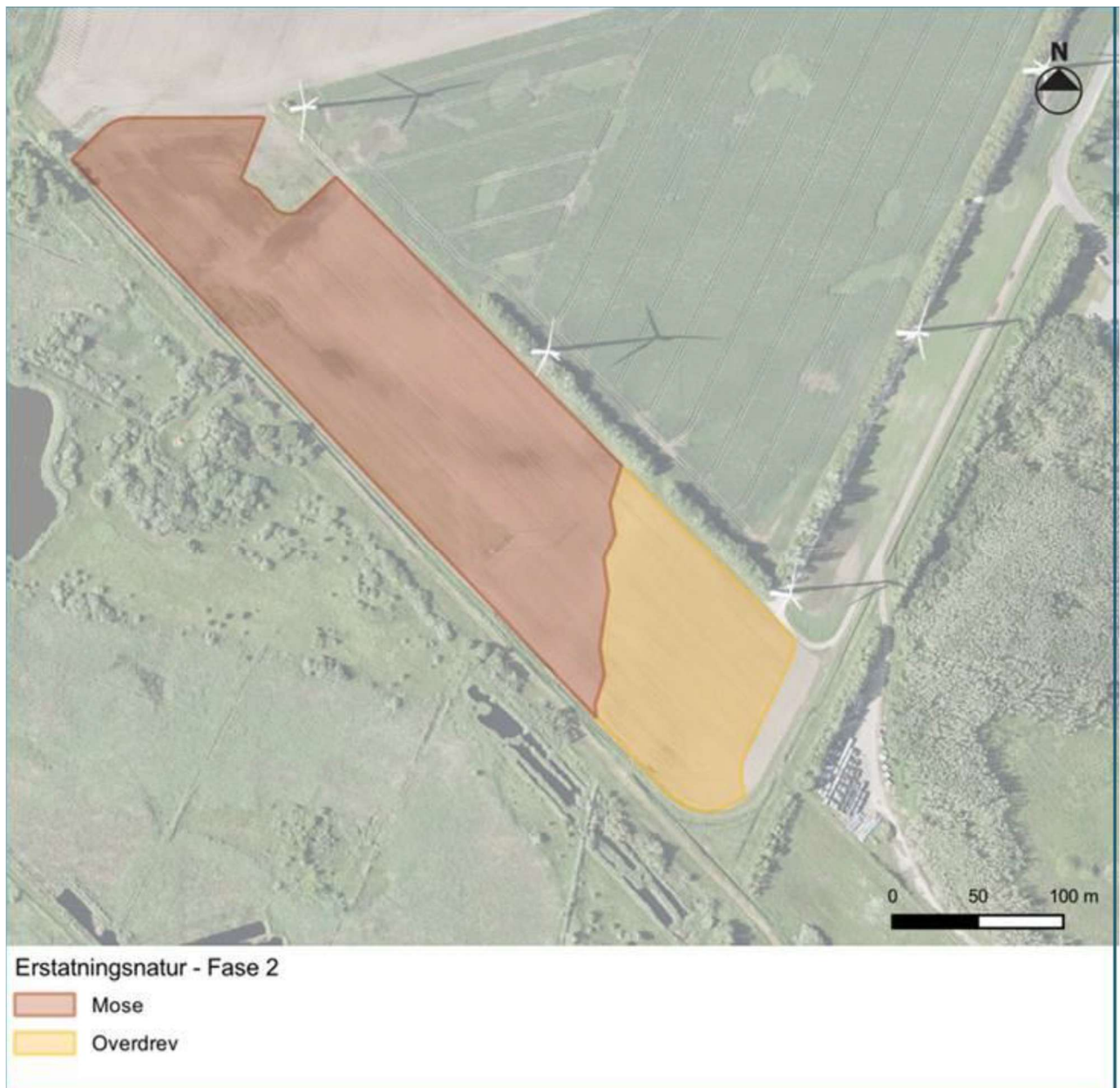
For at gøre plads til senere nedgravning af ledning og senere fjernelse af mast og tilhørende fundament, etableres i fase 1 kun delvist mose og overdrev svarende til ca. 35.000 m² mose og ca. 6.250 m² overdrev. Den resterende del af erstatningsnaturen etableres i fase 2.

Der udgraves til mose på arealet svarende til et areal på ca. 17.000 m². Denne opgravede jord, tilkøres til hele arealet for kommende overdrev (også til området hvor Energinet nedgraver ledning). Der reolpløjes på et areal svarende til ca. 14.325 m². Der udsås frø på den del af overdrevet, som ikke forstyrres i fase 2, svarende til et areal på ca. 6.275 m².

Den bortgravede jordmængde estimeres til at være ca. 12.500 m³.

Figur 6: Erstatningsnatur fase 1, med angivelse af tiltag.

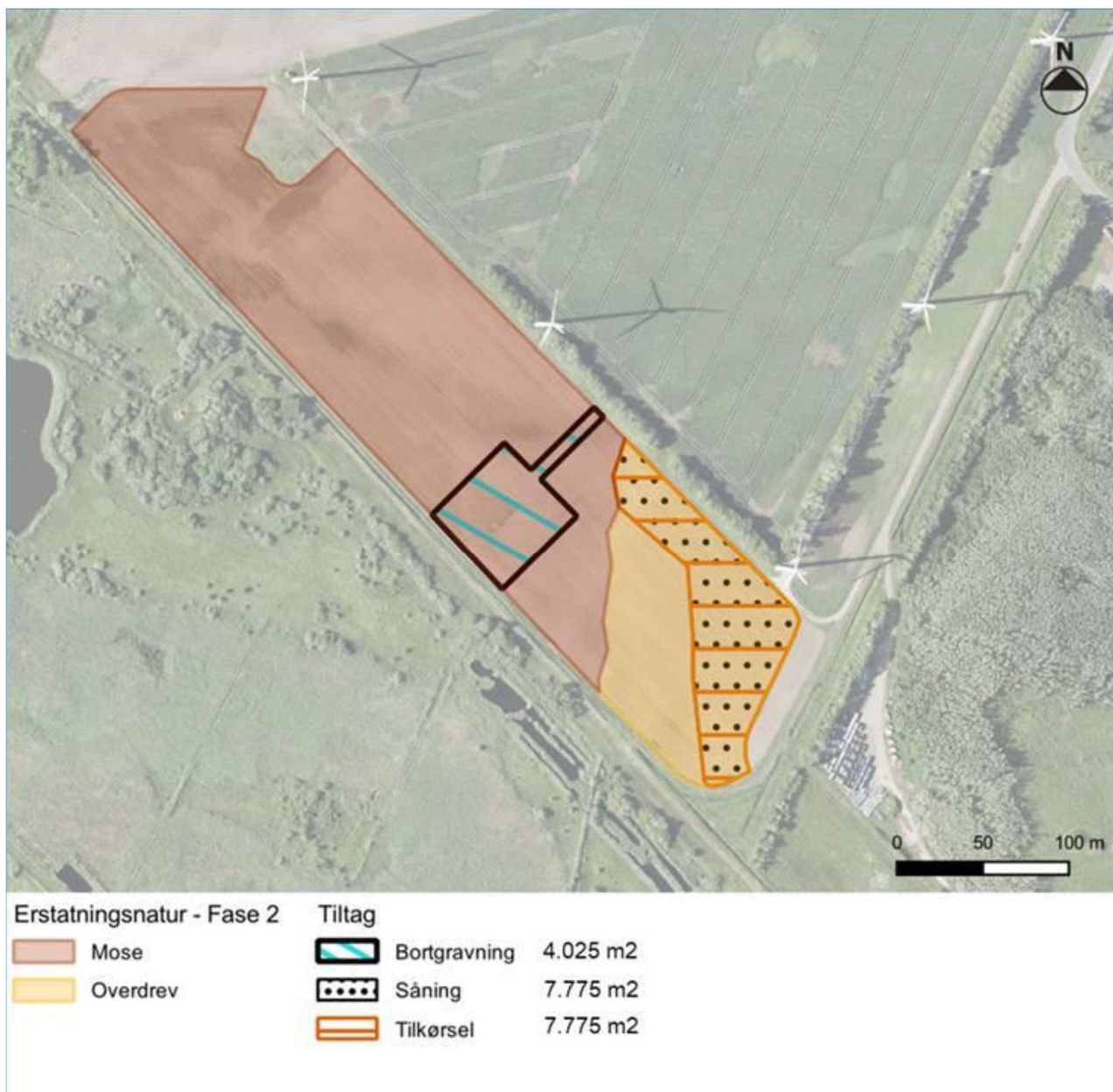

Figur 7: Fase 2: Ambitionsniveau erstatningsnatur: Mose 39.000 m², Overdrev 14.000 m².

I fase 2 er mast og tilhørende fundament fjernet og Energinet har udført deres ledningsarbejder. Derfor kan den resterende del af erstatningsmosen og -overdrevet etableres.

Der udgraves til mose på arealet hvor mast og fundament har stået, svarende til et areal på ca. 4.025 m². Denne opgravede jord, tilkøres til hele den del af erstatningsoverdrevet som ikke blev etableret i fase 1, svarende til et areal på ca. 7.775 m², hvorefter der udsås frø på dette samme areal.

Den bortgravede jordmængde estimeres til at være ca. 750 m³.

Figur 8: Erstatningsnatur fase 2, med angivelse af tiltag.

Faseopdelingen tilrettelægges således, der etableres mest muligt erstatningsnatur i fase 1. Forholdsmæssigt mere, end der fjernes i forbindelse med anlæggelsen af Norbis Park.

Opsætning af paddehegn – dispensation til rydning og terrænregulering.

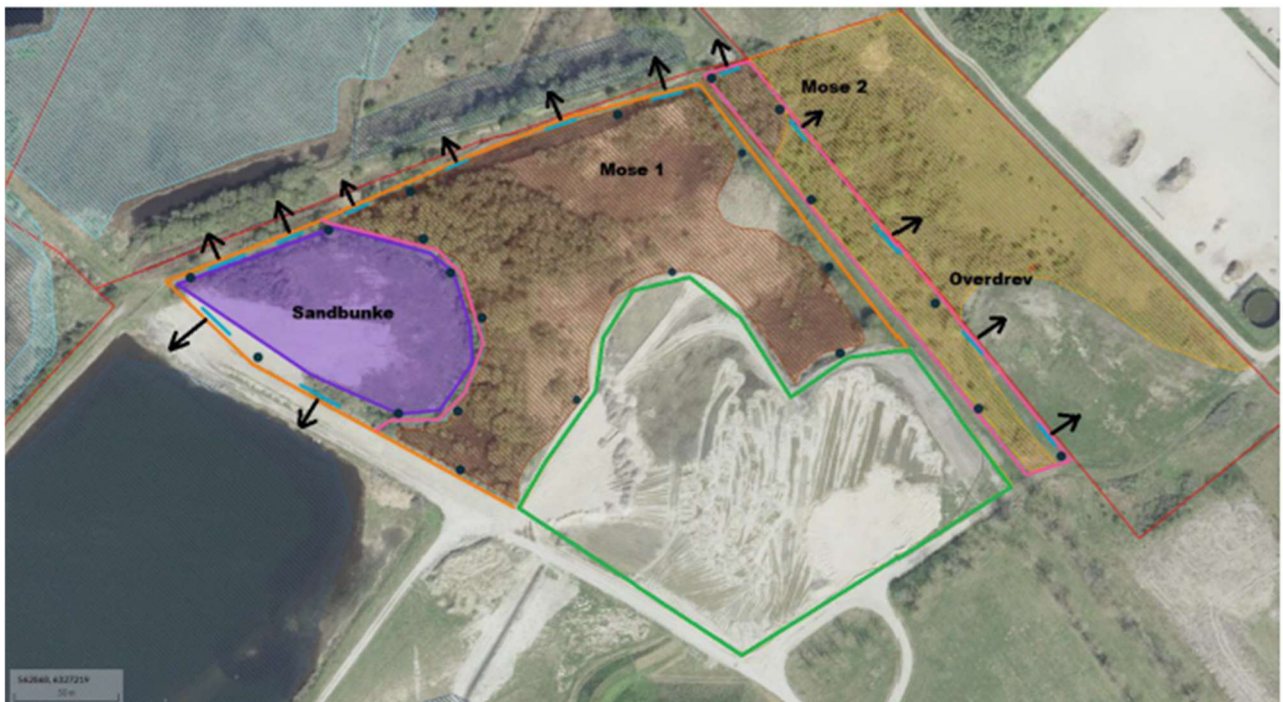
Jf. COWI's notat vedr. flytning af padder, "Supplereinde beskrivelse af fremgangsmåde for flytning af padder" af 11/2-2026 (Bilag 10), skal der opsættes paddehegn i området.

Der opsættes et ydre hegn omkring mose 1, der sluttes til det eksisterende paddehegn mod syd. Formålet med dette hegn er at forhindre padder fra de omkringliggende arealer i at vandre ind i sandbunken og dermed potentielt at benytte området som vinterrastområde samt for at afholde padder fra omkringliggende arealer i at vandre ind i Mose 1, samt at facilitere den efterfølgende tømning af området. Der ryddes for vegetation i overgangen mellem sandbunken og mose 1,

hvorefter der sættes paddehegn, der skal forhindre padder, der i løbet af sommeren har taget ophold i Mose 1, i at overvintre i sandbunken.

I forbindelse med både sandbunken og Mose 1 etableres der paddehop mod nord og vest, der giver mulighed for padder at forlade området naturligt. Ligeledes opsættes der faldfælder langs hele hegnet, der gør det muligt at fjerne padder fra området manuelt samt til vurdering af, hvornår området fremstår tomt for padder. Der opsættes faldfælder langs alle kanter af paddehegnet for at sikre en effektiv tømning af arealet.

Omkring mose 2 og overdrevet ryddes der for vegetation omkring de områder, der skal tømmes for padder, hvorefter der opsættes paddehegn omkring mose 2 samt den del af overdrevet, der ligger indenfor projektområdet. Formålet med dette hegn er at hindre padder i at vandre ind i området samt at facilitere den efterfølgende tømning af arealet. I forbindelse med hegnet etableres der paddehop mod nord og øst, der giver mulighed for padder at forlade området naturligt. Ligeledes opsættes der faldfælder langs hele hegnet, der gør det muligt at fjerne padder fra området manuelt samt til vurdering af, hvornår området fremstår tomt for padder.

Figur 9: Plan for opsætning af paddehegn samt paddehop og faldfælder. Orange og lyserøde streger angiver forslag til placering af paddehegn. Paddehegn langs de lyserøde linjer vil kræve rydning af krat indenfor § 3-beskyttede naturområder, hvilket kræver dispensation herfra. Grøn streg angiver placering af eksisterende paddehegn, der omgiver det ryddede areal syd for Mose 1. Blå streger = forslag til placering af paddehop/jordramper. De sorte pile angiver den retning, som paddehoppene skal tillade padderne at vandre. Sorte cirkler = forslag til placering af faldfælder. Paddehop opsættes med en afstand på maksimalt på 50 meter imellem sig, mens faldfælder opsættes med en maksimal afstand på 100 m.

Opsætning af paddehegn og faldfælder kræver, at der fjernes vedopvækst i de §3 beskyttede områder, samt graves hegn og fælder ned. Vedopvæksten består primært af pil og havtorn, se fig. 10. Arbejdet indebærer fig.:

- der ryddes et bælte på ca. 2 meter rundt langs foden på sandbunken.
- der ryddes et bælte på ca. 2 meter hele vejen rundt om mose 2 og overdrev
- buske og træer knuses

- der køres lidt sand/jord ind på bæltet hvis det er meget ujævnt, så paddehegnet kommer til at stå rigtigt.

Rydningen foretages med en bobcat på bæltet med en grenknuser samt motorsav ved større træer.

Figur 10: Billede af overdrev taget fra syd.

Aalborg Kommune vurderer, at der kan gives dispensation til rydning og terrænregulering i forbindelse med opsætning af paddehegnene. Indgrebene er nødvendigt for at kunne flytte padderne til deres erstatningsbiotop og dermed forhindre individdrab i henhold til artsfredningsbekendtgørelsen. Indgrebet er et mindre indgreb. De vedplanter, der bliver fjernet, er ikke af en karakter, hvor de kan udgøre yngle- eller rasteområder for bilag IV arter. Desuden foregår rydningen på arealer, som alligevel skal nedlægges, når erstatningsnaturen er etableret.

Natura 2000

Arealet ligger ikke inden for et Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000 område er nr. 218 Hammer Bakker, østlige del, som ligger 3 km fra arealet. Som følge af den betydelige afstand til Natura 2000-området vurderes det, at nedlæggelsen af § 3 områderne hverken i sig selv eller sammen med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning på arter eller naturtyper, som er opført på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Bilag IV-arter

Ifølge habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, jf. § 8 gælder, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Enkelte relevante bilag IV-arter har udbredelsesområde som arealet ligger inden for. Dette gælder for løgfrø og odder samt sydflagermus jf. Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007.

Ifølge www.arter.dk og www.naturbasen.dk er der fund af følgende bilag IV arter inden for 5 km fra projektområdet:

Dværgflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, damflagermus, brunflagermus, brun langøre, vandflagermus, pipistrelflagermus, strandtudse, markfirben, sortplettet blåfugl, løgfrø, stor vandsalamander, spidssnudet frø, odder, spækhugger, marsvin. Seneste fund af sortplettet blåfugl er dog fra 1977 i Hammer Bakker og regnes kun for aktuelt udbredt på sydøstlige Møn, på og omkring Høvblege.

Det ansøgte område er desuden (ud over ovenstående konstaterede arter) beliggende inden for udbredelsesområdet for følgende bilag IV arter, som derfor kan forekomme i området:

Almindelig delfin, øresvin, brandts flagermus, stor museøre, frynseflagermus, troldflagermus, nordflagermus og grøn mosaikguldsmed.

Det ansøgte område vurderes ikke at være egnet yngle- og rasteområde for arter af hvaler, almindelig delfin og øresvin og ej heller marsvin eller spækhugger. Grøn mosaikguldsmed knytter sig til planten krebseklo som ikke er registreret i området og ej heller vurderes at være der ud fra besigtigelser af området.

Markfirben

Markfirben har meget spredt forekomst i Vendsyssel. Nærmeste lokale registreringer er ved kysten nord for Hou samt i Hammer Bakker. Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, klitter (særlig hvid klit) heder, overdrev, grusgrave, strandenge, strande, kystskrænter og sandede bakkeområder ifølge opdatering af håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Projektområdet er relativt tilgroet i høje stauder som tagrør eller træer/buske og indeholder ikke lysåbne varme og solrige lokaliteter på nær en vej samt vejskråning der passerer ind igennem området. Pga. områdets topografi og den høje vegetation af urter, træer og buske i området, der ikke er afgræsset, vurderes det ikke at der egnede yngle- eller rastesteder for arten i området.

Niras har i 2024 desuden lavet følgende vurdering vedr. markfirben inden for det samlede projektområde for Norbis Park.

"Markfirben er tilknyttet levesteder med lav urtevegetation og partier med sandet, bar og løs jord. Det kan fx være overdrev, heder, klitter, råstofgrave samt vej- og jernbaneskråninger, som især er syd- eller vestvendte (Søgaard & Asferg, 2007). De nærmeste registrerede forekomster af arten er i Hammer Bakker og i området mellem Skalborg og Svenstrup. Arten er ikke kendt fra

projektområdet, og det anses for usandsynligt, at arten er overset på den type levesteder, som findes i projektområdet. Der er derfor ikke udført en specifik eftersøgning målrettet markfirben. I forbindelse med undersøgelserne af vandhuller og orkidéer, var der fokus på, om der fandtes egnede levesteder for arten. Der blev ved de nærværende undersøgelser hverken registreret fund af markfirben eller egnede levesteder for arten, og arten forventes således ikke at kunne påvirkes af projektet.”

Aalborg Kommune er enig med konklusionerne fra Niras og har selv foretaget en vurdering ovenfor med samme konklusion.

Odder

Iflg. Arter.dk er der to observationer af odder i projektområdet, en fra 2004 og en fra maj 2025. Den er blevet observeret rastende ved sedimentdepotsbassinet syd for projektområdet. Der blev desuden fundet spor af odder langs Stæe Bæk i forbindelse med Niras undersøgelser i april 2023, som blev udført i overensstemmelse med den tekniske anvisning til Novana overvågning af odder. Der blev ikke fundet ynglehuler fra odder ved Niras' besigtigelse. Niras konkluderede derfor at på dette grundlag kan væsentlige dele af vandløbsstrækningerne (i Norbis samlede projektområde) udelukkes som sandsynlige ynglesteder for odder på undersøgelsestidspunktet. Det var ikke muligt at eftersøge huler i områder med høj og tæt vegetation for Niras.

Odderen er primært tilknyttet vandløb, søbredder og kyststrækninger, da den lever primært af fisk. Det kan ikke udelukkes, at odder indimellem færdes i de moser, som skal nedlægges, på jagt efter alternative fødekilder såsom padder, fugle og smånavere. Dette gælder særligt i perioder med vedvarende frost, hvor is på søer, vandløb og fjorde begrænser odders adgang til føde. Det kan heller ikke udelukkes, at den kan finde på at lave en hule til sine unger i de pågældende moseområder, om end at Niras' besigtigelse viste, at der ingen huler var i områdets moser (hvor områder med høj vegetation ikke blev gennemgået).

Niras konkluderede på baggrund af deres undersøgelse følgende:

”For at opretholde områdets nuværende og fremtidige økologiske funktionalitet for odder, foreslås det at implementere afværgeforanstaltninger for at sikre områdets økologiske funktionalitet for odder.”

Generelt bør anlægsarbejde i og nær odderlevesteder kun udføres i dagtimerne, hvor odderen er inaktiv. Dette fastsættes som afværgeforanstaltninger i dispensationen som følgende:

- I perioder med vedvarende frost, hvor is på søer, vandløb og fjorde begrænser odders adgang til føde, skal arbejde i forbindelse med nedlæggelse af § 3 områder undgås.
- Arbejdet med nedlæggelsen af § 3 natur bør kun udføres i dagtimerne, hvor odderne er inaktive.

Flagermus

Der er flere registreringer af flagermus i projektområdet, og området ligger indenfor udbredelsesområdet af mange arter af flagermus, jf. ovenfor.

Aalborg Kommune modtog i marts måned 2025 et notat fra COWI, ”Vurdering af bilag IV-arter ved nedlukning af deponi” (Bilag 7), hvori der bl.a. foretages vurderinger af projektområdets værdi som yngle- og rasteområde for flagermus. Niras har desuden udarbejdet et notat i 2024 (Bilag 2) vedr. naturundersøgelser i forbindelse med PtX-anlægget ved Norbis Park. Det fremgår af Cowi's notat fra marts, at der ved Niras' besigtigelse i juli 2022 ikke er fundet træer i området, som kan rumme yngle- og rastelokaliteter for flagermus. Beplantningen har ikke karakter af en ledelinje, og projektet involverer ikke nedrivning af bygninger. Det er således COWI's vurdering, at flagermus ikke vil blive påvirket af projektet.

Niras' undersøgelse af flagermus i 2022 er sket som en levestedsvurdering i juli 2022 og en aktivitetsundersøgelse med lytning fra juni-september 2022. Områdets geografi er det samlede projektområde for Norbis Park og således ikke alene det ansøgte område i forhold til denne sag.

Metoden for Niras' undersøgelse var følgende: På baggrund af luftfoto blev der udvalgt 5 lokaliteter med træer i det samlede projektområde for Norbis Park, som kan indeholde egnede levesteder til flagermus. Der er udført levestedsvurdering i felten af disse 5 lokaliteter. På en af de 5 lokaliteter er der fundet potentielt egnede levesteder eller potentielt vigtige ledelinjer og fourageringsområder til flagermus. Denne lokalitet er derfor undersøgt nærmere. Overordnet set var flagermusaktiviteten relativt lav på den undersøgte lokaliteter. Der blev i alt registreret to flagermusarter inden for projektområdet (brunflagermus og dværgflagermus), hvoraf dværgflagermus var den mest talrige. Lytteundersøgelserne af flagermusaktiviteten viser desuden at de to arter på undersøgelsestidspunkterne ikke anvendte et dagopholdssted lige i nærheden af lokaliteten, idet der ikke blev registreret forekomst af flagermus inden for de første 30 minutter efter de detekterede arters typiske udflyvningstidspunkter. Det er således Niras vurdering at det er dokumenteret, at træerne i området ikke blev anvendt som yngle- og rastested for flagermus på undersøgelsestidspunktet. Da undersøgelsesområdet for flagermus har en geografi, der ligger ud over det ansøgte område for nedlæggelse af §3 beskyttede områder, er der foretaget en bredere vurdering af områdets samlede værdi for flagermus. Lytteundersøgelserne der blev foretaget af delokaliteter var i en geografi ca. 1,2 km fra det ansøgte.

Aalborg Kommune vurderer også at det ansøgte område for nedlæggelse af beskyttet natur potentielt kan være flagermusegnede som yngle- og rasteområde, ledelinje, fourageringsområde mv. Niras' undersøgelser af potentielle levesteder og aktivitetsundersøgelser har bestået i gennemgang af relevante træer for egnethed som yngle- og rasteområde. Aktivitetsundersøgelsen har desuden vist generel lav (relativt) aktivitet af flagermus i området med fund af dværgflagermus og brunflagermus. Flagermusaktiviteter har ikke kunnet relateres til undersøgelsesområdet som relevant yngle- eller rastested ud fra udflyvningsundersøgelsens registrering og sammenholdt med artens typiske udflyvningstidspunkter. Hvis der ikke vurderes at være nærliggende yngle- og rasteområder vil landskabet typisk ikke have særlig værdi for flagermus og deres fitness i forhold til at fungere f.eks. som fourageringsområde eller ledelinje mv.

Aalborg Kommune vurderer på denne baggrund at det ansøgte ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for arter af flagermus, da aktiviteten af flagermus er relativt lav, og da det vurderes, at der ingen yngle- og rasteområder er inden for det samlede projektområde for Norbis Park ud fra de foretagne undersøgelser.

Marsvin

Marsvin er udbredt i Limfjorden. På arter.dk findes to registreringer af marsvin i fjorden ud for projektområdet. Marsvin reagerer negativt på lavfrekvent støj, da det forstyrrer deres kommunikation og jagt. Støj kan ikke undgås under nedlægning af §3 naturen, men da der ikke er tale om permanent støj, er det kommunens vurdering, at projektet ikke vil få negative konsekvenser for bevaringsstatus af marsvin eller medvirke til forstyrrelser eller ødelæggelser af yngle- og rasteområder.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er blevet eftersøgt i området ad flere omgange, både vha. eDNA, ved ketsjning (undersøgelser foretaget af Niras sommeren 2022), og i forbindelse med kommunens kortlægning af søer og eftersøgning af bilag IV arter i 2010-13. Forekomst af arten er i kommunen generelt knyttet til større skovområder, hvor der er forekomst af egnede yngle vandhuller. Nærmeste kendte bestande er i Hammer Bakker ca. 3,2 km væk. Ifølge COWI's notat "Vurdering af bilag IV-arter ved nedlukning af deponi" (Bilag 7), bruger stor vandsalamander ikke området som raste- og yngleområde. Aalborg Kommune er enig i denne vurdering, ud fra egen besigtigelse af området og vurdering af kort og luftfotos, samt ud fra den konkrete foretagne undersøgelse af Niras hvor alle vandhuller i det samlede projektområde blev eftersøgt, uden fund af arten, i henhold til teknisk anvist for besigtigelse.

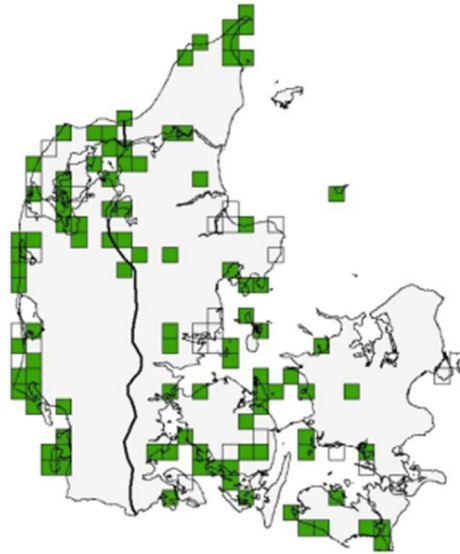
Strandtudse

Strandtudsen findes ifølge DCE i Danmark i klitheden langs den jyske vestkyst, på strandene omkring Limfjorden, langs de indre danske kystlinjer, langs fjordene og østersøkysten, og i klippebassiner langs kysterne af Bornholm.

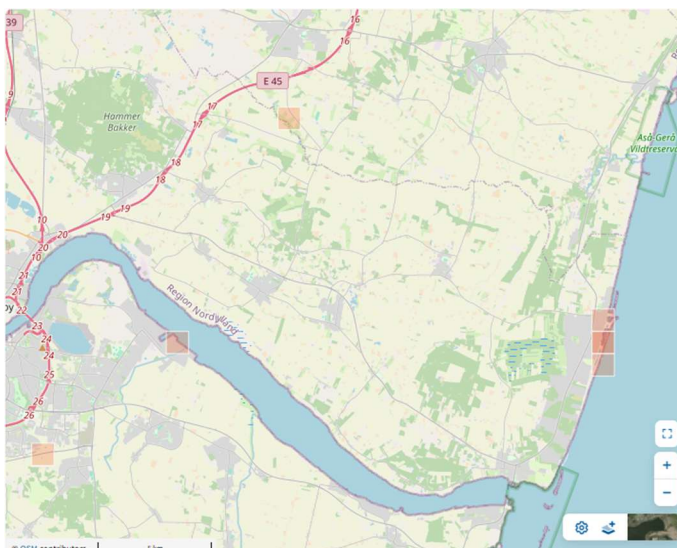
Strandtudse er observeret i følgende kvadrater ifølge DCE (Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, videnskabelig rapport nr. 520 fra DCE fra 2023):

12.3 Udbredelse

Figur 12.3. Forekomst og udbredelse af strandtudse i kvadrater på 10 x 10 km² ved den nationale overvågning fra 2004 til og med 2021. Grøn firkant angiver kvadrat med fund af arten, og åben firkant angiver undersøgt kvadrat uden fund. Grænsen mellem den atlantiske og den kontinentale biogeografiske region er vist på kortet med en sort streg. Figuren viser ikke andre fund af arten i perioden, ligesom figuren ikke viser artens udbredelsesområde.

Supplerende data viser yderligere fund. Ved Hou på østkysten er der i perioden 2021-2024 gjort 6 fund af strandtudse ca. 21 km væk fra projektområdet. På den anden side af Limfjorden er der også observeret strandtudse i 2011 og i 2023 ca. 4 km væk ved Aalborg Havn jf. røde kvadrater på kort nedenfor. Aalborg Havn indeholder flere arealer der er vegetationsfrie eller med lav vegetation hvor der graves og henlægges materialer samt opstår vandsamlinger, hvorfor de fremstår mere dynamiske og potentielt attraktive for strandtudse (særligt ved udløbet af Romdrup å).

Af Niras rapport fra 2024 over paddeundersøgelser fremgår følgende vedr. strandtudse: *"strandtudse er også kendt fra Aalborg-området, men forventes ikke at forekomme i projektområdet"*.

Observationerne af strandtudse ved Aalborg Havn og Hou vurderes at være både troværdige og sandsynlige. Strandtudse kan kolonisere nye yngleområder i en afstand af 13 km omkring et eksisterende yngleområde. Projektområdet ligger dermed inden for strandtudsens naturlige udbredelsesområde.

Strandtudsens yngleområder omfatter ifølge den opdaterede bilag IV håndbog fra DCE følgende arealer: *"En sammenhængende lokalitet med et antal vandsamlinger, fx græsland med flere midlertidige oversvømmede lavninger over en strækning på 2-3 km, større næringsfattige søer, klippekyster med mange små vandsamlinger eller grusgravsområder med et varierende antal vandhuller fra år til år må anses som yngleområde for den enkelte metapopulation. Dette er nødvendigt, da metapopulationen, betragtet over en årrække, anvender hele området til kvækning, paring, æglægning og haletudsernes udvikling. Hvor stort et område der kan betragtes som netværk af bestande er afhængigt af både områdets positive spredningsfaktorer samt områdets barrierer for spredning. I meget store og sammenhængende landskaber som Nationalpark Thy, kan en metapopulation strække sig over mere end 15 km"*.

Yngleadfærden sker på den måde at hunnerne fra sidst i april til midten af juni, afhængig af både arvelige træk og geografi, lægger æg i vandfyldte lavninger på meget lavt vand som en lang ægstreng. Da ynglen ikke tåler saltholdigt vand i særligt omfang kan haletudserne ved klækning kun tåle ca. 5 promilles salinitet og ældre haletudser op til 7-8 promilles salinitet. Haletudserne har dermed en vis tolerance til at kunne leve i brakvandsvandhuller for saltkoncentrationen stiger efterhånden som vandstanden falder. Kystudviklingen for særligt egnede ynglesteder for strandtudse er dynamisk og indebærer nytillgang af fiskefri, lavvandede vandsamlinger der gerne tørrer hurtigt ud.

Langs det pågældende område af Limfjorden ved Norbis Park er kystudviklingen ikke dynamisk. Ved Hou er der en mere dynamisk kystudvikling med aflejring og sandvandring langs kysten, hvor søer og laguner kan opstå over tid. Projektområdet inden for Norbis Park indeholder ikke på samme måde en dynamisk kyststrækning. Cowi vurderede i runde 4 af deres feltundersøgelser af området i 2023 ved besigtigelse følgende ved fund af 2 haletudser: *"Selv om der således ikke er foretaget endelig artsbestemmelser af haletudserne, så vurderes det muligt at indsnævre hvilke arter, der vurderes at være tale om. For haletudse 1 vurderes der således at være tale om skrubtudse, da der helt tydeligt er tale om en haletudse fra en tudse og de to øvrige danske tudsearter (strandtudse og grønbroget tudse) ikke findes i området."*

Samlet set vurderer hverken Cowi eller Niras i deres paddeundersøgelser af projektområdet, at dette kan indeholde potentielle yngle- eller rasteområder for strandtudse.

Der er ikke observeret strandtudse i området ved de paddeundersøgelser der er lavet i området, om end at Cowis undersøgelse fra 2023 konkluderer at yngel fra en tudse ikke kan være strandtudse, fordi de vurderer at strandtudse ikke findes i området. Dette er dog en cirkelslutning. Aalborg Kommune finder at Cowis vurdering fra 2023 ikke er tilstrækkelig. Da nærheden til kendte forekomster af strandtudse langs Limfjordens nordlige kystside imidlertid ikke er tilstrækkelig til at en population ved Hou kan tænkes at vandre langs kysten, vurderes det ikke sandsynligt, at der vil være individer herfra der spreder sig til området ved Norbis Park. Fra sydsiden af Limfjorden ved Aalborg Havn kan voksne individer herfra muligvis svømme over fjorden. Af DCE's rapport beskrives følgende vedr. voksne individers spredningsevne: *"I litteraturen angives voksne tudser at kunne tåle maksimalt 16 ‰ salt (Sinsch et al. 1992). Dette muliggør at strandtudse kan sprede sig over store dele af de indre danske farvande, således Øresund, Storebælt, Smålandsfarvandet, Lillebælt og Det Sydfynske Øhav, hvor saliniteten ligger under denne grænse."* Strandtudse findes

på Egholm og/eller er observeret på flere øer i Limfjorden selv om saliniteten formodentligt kan være en del over 16 promille i disse områder af Limfjorden. Desuden kan der være oversete populationer som altså ikke er kortlagt pt. Når projektområdets kvaliteter af naturtyper vurderes op imod deres egnethed for strandtudse og sammenholdes med padderegistreringer foretaget af Cowi og Niras er det dog Aalborg Kommune vurdering at projektområdets naturtyper ikke er yngle- og rasteområder for strandtudse og ej heller rummer væsentlige spredningsveje for arten.

Løgfrø

Løgfrø er iflg. www.arter.dk sidst observeret på arealer i nærheden af projektområdet i forbindelse med NOVANA overvågningen i 2020. COWI og Niras har i hhv. 2022 og 2023 besøgt området for forekomst af padder, hvor der var fokus på løgfrø. Løgfrø registreres bedst ved at lytte efter kvækkende individer i vandhullerne i løbet af foråret med hydrofon om natten. I 2022, hvor det ikke var muligt at lytte efter arten inden for den anbefalede periode, da undersøgelserne først blev sat i gang i juni, blev arten i stedet eftersøgt ved ketsjning efter haletudser, indsamling af eDNA-prøver samt gennemgang af terrestriske arealer. Da undersøgelserne i 2022 ikke blev udført på de tidspunkter som den tekniske anvisning anbefaler blev der udført undersøgelser også i 2023. I 2023 blev løgfrø eftersøgt ved lytning i relevante vandhuller i perioden medio april til medio maj. Der er i denne forbindelse gjort fund af spids- og butsnudet frø, skrubbtudse samt lille vandsalamander i tilknytning til mose 1. Der blev ikke fundet tegn på tilstedeværelse af løgfrø. Cowis konklusion for løgfrø var følgende:

"Det vurderes derfor mindre sandsynligt, at løgfrø stadig findes i området omkring Aalborg Forsynings arealer ligesom det på baggrund af undersøgelserne i 2022 og 2023 vurderes meget usandsynligt, at arten skulle benytte sig af områder indenfor Aalborg Forsynings arealer i forbindelse med rast eller yngleaktiviteter".

Aalborg gav d. 17. oktober 2024 dispensation til etablering af varmeakkumulationstanke og skyggepåvirkning af en nærliggende sø 310 meter fra det ansøgte område i denne sag i det samlede projektområde for Norbis Park. I den forbindelse blev mulig påvirkning af løgfrø vurderet:

"Ud fra undersøgelser er der hverken i 2022 eller 2023 gjort ynglefund af løgfrø i søen. Der er heller ikke i samme periode registreret løgfrø ved vandhullerne i eller omkring Aalborg Forsynings arealer. Der forligger ikke tidligere data, som indikerer, at arten historisk har benyttet sig af den beskyttede sø i forbindelse med yngleaktiviteter. Løgfrø er tidligere registreret ca. 650 m. nordvest for projektarealet ved spulefeltet vest for Aalborg Forsynings arealer i 2010, 2013 og 2015, og er i 2010 og 2020 registreret ca. 700 m. nordøst for projektarealet. På baggrund af de historiske registreringer af løgfrø, sammenlignet med undersøgelserne i 2022 og 2023, vurderes antallet af registreringer af løgfrø i området at have været faldende siden de første registreringer i området. Der ses blandt andet, at antallet af registrerede individer på samme lokalitet er faldet fra 34 stk. i 2013 til 5 stk. i 2015, samtidig med at arten ikke er genfundet på en anden lokalitet siden 2010. Der er siden 2015 alene registreret to kvækkende individer i nærområdet, hvor arten blev registreret ca. 700 m. nordøst for projektarealet i 2020. Det vurderes derfor mindre sandsynligt, at arten fortsat findes i området omkring Aalborg Forsynings arealer, og det vurderes ligeledes usandsynligt at arten yngler og/eller raster indenfor Aalborg Forsynings arealer."

Niras har i rapporten fra 2024 vurderet følgende i forhold til løgfrø:

"Baseret på besigtigelsen af vandhullerne samt gennemgangen af de historiske data, vurderes det, at lokaliteterne S2, S3 og S12 i gunstige år kan være vigtige ynglesteder for løgfrø (sourcevandhuller). Fra disse lokaliteter har arten tilsyneladende kunne opretholde sin bestand i området. Det vurderes, at alle øvrige vandhuller fungerer som sink-vandhuller, som ikke har betydning for opretholdelse af løgfrø-bestanden i området. De udførte undersøgelser er gennemført i den rette periode i henhold den tekniske anvisning, og en stor del af arbejdet er udført af en meget erfaren

inventør, som er hovedforfatter til den tekniske anvisning (se metodeafsnit). Idet hverken undersøgelserne af vandhullerne eller de omkringliggende terrestriske arealer har ført til fund af løgfrø, peger undersøgelserne således på, at der ikke har været ynglesucces for løgfrø i området hverken i 2022 eller 2023. Projektområdet påvirker ingen tidligere kendte ynglesteder for løgfrø. Grundige feltundersøgelser på land har ikke påvist forekomst af arten inden for det område, der påvirkes fysisk af projektet. Dermed konkluderes det, at projektet ikke medfører indgreb i beskyttede rasteområder for løgfrø. På dette grundlag kan det konkluderes, at løgfrøen i området såvel som områdets vedvarende økologiske funktionalitet for løgfrø ikke vil blive påvirket negativt ved etablering af PtX-anlægget.”

De nævnte source-vandhuller er beliggende henholdsvis ca. 180 meter vest og 640 meter nordøst for det ansøgte område for nedlæggelse af mose og overdrev.

Aalborg Kommune vurderer, at mosen ikke er egnet som yngle- eller rasteområde ud fra de undersøgelser der er lavet i området og hvor ingen fund blev gjort efter undersøgelser i flere år.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er fundet i forbindelse med kommunal besigtigelse i 2023.

Paddeundersøgelser i 2022 resulterede i fund af spidssnudet frø i forbindelse med mose 1. Her blev der registreret 5 ægklumper af spidssnudet frø langs hegn mod vest i oversvømmet spor.

Aalborg Varme A/S har søgt om tilladelse til at etablere erstatnings sø og flytte individer af spidssnudet frø. Aalborg Kommune og SGAV har truffet afgørelse om dette i særskilte afgørelser.

Spidssnudet frø opholder sig i og omkring deres ynglelokaliteter i marts-april. I løbet af foråret bevæger de voksne individer sig til deres rastelokaliteter, og de nyudviklede frøer følger efter i løbet af forsommeren. Fra juli til februar kan man således forvente, at spidssnudet frø opholder sig på deres rastelokaliteter og vinteropholdssted.

Iflg. ”Detail- og Projektbeskrivelse af Erstatningsnatur”, bilag 5.2, er det overvejende sandsynligt, at mose 1 fungerer som ynglelokalitet, mens mose 2 fungerer som rastelokalitet for spidssnudet frø.. I COWI’s notat *Supplerende beskrivelse af fremgangsmåde for flytning af padde* (Bilag 10) beskrives to scenarier for flytning af padde, scenarie 1, forårstømning, og scenarie 2, sensommer/efterårstømning. Af hensyn til tidsplanen for etableringen af PtX på arealet er det mest sandsynligt, at scenarie 2 bliver det aktuelle, hvor paddehegn opsættes i september og paddehegn og faldfælder efterses indtil november 2026.

Det bliver i forbindelse med opsætning af paddehegn og faldfælder nødvendigt at fjerne vedopvækst samt grave hegn og fælder ned i beskyttet natur. Aalborg Kommune giver dispensation til dette, da det vurderes, at det ikke medfører en tilstandsændring af stor betydning for den beskyttede natur, og at det er nødvendigt at foretage disse indgreb for at forhindre individdrab for padderne i området.

SGAV har givet dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen til flytning af padde i ”*Afgørelse i sag 2025-10235*” (revideret version fra 27. april 2026) (Bilag 3.2). SGAV lægger i afgørelsen med dispensation til flytning og håndtering af individer af padde (herunder både op til 100 individer af spidssnudet frø, 100 butsnudet frø og 100 lille vandsalamander) vægt på, at påvirkningerne på spidssnudet frø vil være små, da området, der nedlægges, er mindre egnet som yngle- og rasteområde for arten. For at sikre den økologiske funktionalitet, er det SGAV’s vurdering, at det er nødvendigt at stille vilkår om udformning af afværgende foranstaltninger for padderne. SGAV har lagt vægt på, at med ovenstående vilkår, vil dispensationen ikke hindre opretholdelse af spidssnudet frøs bevaringsstatus, da ingen individer formodes at gå tabt samt, at de indfangede individer udsættes i egnede yngle- og rasteområder.

En forudsætning for ovenstående vurdering fra SGAV er således at ingen individer formodes at gå tabt ved flytning og at paddehegn virker og tilses hver uge. Samt at fælder virker og tilses og tørres minimum hver anden dag. Samtidig skal der ske indsamling af de padder, der ikke bliver sluset ud af området via sluser og jordramper, og disse skal flyttes til det nyetablerede erstatnings- yngle- og rasteområde i form af sø (og mose og overdrev som erstatningsnatur). Der er mange forudsætninger knyttet til vurderingen af at det ansøgte ikke vurderes at ville have betydning for den økologiske funktionalitet for spidssnudet frø. Det er således dels afgørende at vilkår i SGAV's dispensation bliver efterlevet præcist og rettidigt. Samtidig vurderes mose 1 og 2 at være mindre egnet som yngle- og rasteområde for arten og dermed ikke et kerneområde. Og dels vurderes erstatningsnaturen at kunne kompensere nedlæggelse af de ansøgte naturtyper så den samlede økologiske funktionalitet for arten bevares.

Følgende vilkår fastsættes i dispensationen af hensyn til spidssnudet frø og øvrige padder:

- Individer af spidssnudet frø, som er omfattede af habitatdirektivets bilag IV, bliver flyttet til deres nye levesteder, inden mosen nedlægges. Se i denne forbindelse særskilte dispensationer givet af SGAV og Aalborg Kommune.
- Padder skal flyttes efter de er vandret til deres yngleområder, men inden de søger retur mod deres overvintringsområder. Dvs. paddehegn opsættes inden 1. september, og paddehegn og faldfælder efterses frem til 1. november. Se i øvrigt scenarie 2 i notat fra COWI, *Supplerende beskrivelse af fremgangsmåde for flytning af padder*. (Bilag 10).
- Vilkår for opsætning af paddehegn, indsamling af padder og afrapportering af disse fremgår af bilag 3.2, *"Afgørelse i sag 2025-10235"* udstedt af SGAV (revideret 27. april 2026).
- Aalborg Kommune skal samtidigt orienteres om ansøgers afrapportering til SGAV af hvorledes dispensationen fra artsfredningsbekendtgørelsen er udnyttet, herunder oplyse om artsfund og antal samt de nyetablerede erstatningsområders kvalitet som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø.
- Vilkår for senere etape (fase 2) i projektet ca. år 2032: Fordi erstatningsnaturarealerne etableres gradvist som følge af Energinets etablering af højspændingsledning i området, skal der sættes paddehegn op i og ved erstatningsnaturarealerne og håndteres padder efter artsfredningsbekendtgørelsen i henhold til ny afgørelse fra SGAV (som ikke er ansøgt og udstedt pt.), for at undgå individdrab.

Aalborg Kommune vurderer, at projektet, når ovenstående foranstaltninger bliver foretaget og vilkår overholdes, ikke vil forringe levevilkårene for spidssnudet frø idet den økologiske funktionalitet for arten vurderes at blive opretholdt. Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunes egne registreringer, Naturdata i Danmarks Miljøportal, Arter.dk samt Naturbasen.dk) samt de undersøgelser, der er blevet lavet af konsulenter i området i flere år.

Klage m.v.

Afgørelsen kan inden 4 uger påklages efter reglerne i vedlagte klagevejledning (bilag 11).

Dispensationen offentliggøres på kommunens hjemmeside i uge 19.

Når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager, kan tilladelsen udnyttes. Hvis der indgives klage, vil kommunen snarest underrette dig herom. Rettidig klage har opsættende virkning medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 mdr. fra dags dato, jf. lovens § 88, stk. 1.

Lovgivning

Afgørelsen er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 3 (jf. lovbek. nr. 927 af 28. juni 2024).

Vilkår om tinglysning følger af naturbeskyttelseslovens § 66 stk. 1, 2. pkt.

Bemærkninger

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 66 at:

- Betingelserne i afgørelsen er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen.
- Dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.
-

Der er ansøgers pligt at oplyse eventuelle andre, der skal udføre arbejdet, om afgørelsens indhold.

Vær opmærksom på eventuelle elkabler, kloakrør og lignende.

Strandbeskyttelseslinie

En mindre del af mose 1 ligger inden for strandbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 15. Ifm. lokalplanlægning for Norbis Park / Fjord PtX er Aalborg Kommune i dialog med Kystdirektoratet, som er myndighed på reglerne i naturbeskyttelseslovens § 15, om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen inden for lokalplanområdet.

Det er en forudsætning for udnyttelse af dispensationen fra § 3-beskyttelsen, at Kystdirektoratet giver en rammedispenation fra naturbeskyttelseslovens § 15 i henhold til opførelse af tekniske anlæg. Kommunen sender en kopi af denne afgørelse til Kystdirektoratet

Orientering vedrørende museumsloven

Der kan i området være fund af betydning for den arkæologiske kulturarv. Forud for iværksættelse af jordarbejdet skal museumslovens § 25-27 iagttages. Disse bestemmelser vedrører arkæologiske forundersøgelser, udgravninger og anmeldelse af fund. Loven giver bygherren mulighed for at få en udtalelse om risikoen for fund af arkæologisk betydning, samt besked om de finansieringsmæssige konsekvenser.

Findes der under jordarbejdet alligevel spor af fortidsminder, fx knogler, flintredskaber, lerkarskår m.m., skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til museet.

Eventuelle spørgsmål herom kan rettes til Aalborg Historiske Museum.

Partshøring

Denne afgørelse har været i partshøring hos Aalborg Forsyning den 26/10 2025. Aalborg forsyning har indsendt deres kommentarer til denne partshøring 7/4 2026, og Aalborg Kommune har så vidt muligt forsøgt at imødegå disse kommentarer.

Bilagsliste

Ansøgning bilag 1: Naturundersøgelse 1 - Cowi-rapport

Ansøgning bilag 2: Naturundersøgelse 2 - Uddrag af Niras-rapport

Ansøgning bilag 3.1: Dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen givet af SGAV

Ansøgning bilag 3.2: Revideret dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen givet af SGAV

Ansøgning bilag 4: Oversigtsplan for etablering af erstatningshabitat

Ansøgning bilag 5.1: Etablering af erstatningsnatur

Ansøgning bilag 5.2: Projektbeskrivelse erstatningsnatur 2.0

Ansøgning bilag 6: Kortbilag for etablering af erstatningsnatur

Bilag 7: Vurdering af bilag IV arter ved nedlukning af deponi

Bilag 8: Ansøgning om dispensation fra §3 - Norbis Park

Bilag 9: Tjekliste_Dispensation fra naturbeskyttelsesloven til arealinddragelse af mose og overdrev

Bilag 10: Supplerende beskrivelse af fremgangsmåde for flytning af padder

Bilag 11: Vejledning-klagemuligheder-NBL

Kopi til:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnaalborg-sager@dn.dk

Dansk Botanisk Forening, dbf.oestjylland@gmail.com

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Nordjylland, rangerdanmark@gmail.com

Friluftsrådet, aalborg@friluftsradet.dk

Friluftsrådet, lokalraad@friluftsradet.dk

Nordjyske Museer, nordjyskemuseer@aalborg.dk

Venlig hilsen

Anne Louise Møller Tommerup
Biolog

+4599312201

Du kan altid kontakte Aalborg Kommune sikkert på www.aalborg.dk/kontakt eller via Digital Post på www.borger.dk.
Læs om dine rettigheder og hvordan vi behandler personoplysninger på www.aalborg.dk/gdpr.